

Met de broodnodige toewijding

Het gebeurt in de beste huishoudens, met Kerstmis of na een verjaardag of BBQ; als iedereen elkaar de oren uitkomt, als het eten dat niet al doet, sluipen de tachtigduizend foto's van de vorige familiereünie of vakantie of nieuwste telg van een familie waarvan je soms de achternaam nog niet wilt weten tevoorschijn.

Tegenwoordig wil dat zeggen dat ongeveer tienduizend beelden over het scherm jagen, waarvan je er drie herkent, twee nergens op vindt slaan en één je als zo mooi treft dat je er een tijdje langer van wilt genieten. Doch de regie is meestal strak, daar de pc het tempo

zelf bepaalt.

Maar meestal is het dus drie keer niets. Niet alleen tachtig maal de geboorte van het kindje zelf, maar ook nog de placenta, de navelstreng en de hechtingen. Of moeder voor de caravan, vader voor de caravan, vader met moeder voor de caravan, hond voor de caravan, de buurman naast de caravan, buufje naast de buurman naast de caravan, hun jengelende oververhitte kind aan buufjes been voor de caravan, de caravan voor het huis als de reis begint, de caravan van opzij, van binnen, van achteren, onderweg, 's avonds, en weer voor het huis als de reis beëindigd is. O, het heerlijk avondje is dan wel gekomen hoor.

Maar ere wie ere toekomt, de vrienden waar ik nu met de spijs uit mijn oren voor in de juiste vakantiekijsjeshouding moest en wilde salueren, kunnen er wat van; mooie, fijne, watertandend sfeervolle, uit-het-leven-gegrepen beelden waar ik oprecht van genoot. Er zat een spontaan filmpje bij waarvan ik zeker ben dat het hoge ogen zou gooien binnen de youtube wereld, of zelfs wedstrijden zou winnen.

Binnen hun prachtige reeks rake portretten bevond zich onopvallend een minidocumentaire. Foto's zomaar tussendoor. Ik vroeg keer op keer of ik ze nog eens mocht zien. Ze grepen me elke keer meer aan. Foto's waarvan het innige plezier en de warmte me in golven tegemoet kwamen. Mollige armpjes, smerige snoetjes, schattige beentjes, bolle buikjes, donker glanzende kijkers, tranen en verrukkelijke lachjes; ze behoorden toe aan tien baby's en peuters op een kinderdagverblijf in het buitenland. Nu val ik sowieso al op die kleine hummels, als ze niet te veel snot produceren – en trouwens, zelfs dan, want achter eeuwige snotneuzen schuilt dikwijls emotionele verkoudheid -, maar wat vooral bij me binnenkwam, was de band die ze schenen te hebben met hun verzorgster. Ik vroeg naar het verhaal achter de foto's: deze vrouw van om en nabij de vijfenvijftig ijvert binnen haar werkomgeving voor meer omhulling van die kleintjes die elke godganse dag van de godganse week aan vreemden worden toevertrouwd omdat de ouders simpelweg brood op de plank moeten krijgen, het huis af moeten betalen of een carrière uit de grond moeten stampen en boven de grond moeten zien te houden; omdat mama of papa er alleen voorstaat, of soms omdat er zaken als een honderd meter lange camper met een jacuzzi erin gefinancierd moeten worden. De zieltjes die al vóór hun derde levensjaar gevormd worden wat betreft hechting, basisvertrouwen, wereldbeeld, en nog wat van die details die psychologen spijtige eeuwen te laat hebben ontdekt, worden in handen van derden gelegd. Derden die aan de deur, met de ouders erbij, losjes doen (en het waarschijnlijk zelf geloven) alsof ze elke catastrofe aankunnen. Maar binnen vertoont de façade al snel scheuren en barsten. Dit gebeurt onder druk van de lange dag, het vele lawaai, de snottebellen waar ik het al over had, een kind dat maar niet stopt met huilen, en natuurlijk de karaktermankementjes van de verzorgsters zelf. Dan worden de dingen gezegd en niet zelden gebruld waar deze vrouw, die weet waar ze het over heeft, tegen ten strijde trekt:

'Heb je nou alwéér in je broek gekakt?', 'Jou kan ik ook nooit eens iets vragen, ben je soms doof?' en 't Is het toch elke dag ellende met dat eten, je bent potverdikkie hopeloos.' Hoor de 'alwéérs', 'nooits' en 'altijds' die een kind zo stigmatiseren, vastzetten, weerloos maken, vernederen. In feite is het mentale kindermishandeling, al weet ik bijzonder goed dat dit in veler ogen in het niet valt bij de uitzinnig gewelddadige feiten die ons vandaag vanuit crèches en allerlei plaatsen waar kindertjes zich bevinden of juist niet horen te bevinden ter ore komen, maar dat wil niet zeggen dat de rest, die nu even niet aan bod komt, er niet is en niets is.

'Kom maar, zullen we je even gaan verversen?', 'Was je het vergeten? Niet erg, doen we het even samen' en 'Je vindt je eten vandaag niet zo lekker hè? Kom, we gaan het samen toch even proberen, anders heb jij straks een leeg maagje en dat slaapt niet lekker, een hapje voor jou, een hapje voor

mij, eentje voor oma, weet je wat, opa krijgt ook nog een hapje...' Is dit moeilijk? NEE HOOR! Je kunt het best. Je moet er alleen van uitgaan dat het kleine Dikkertje Dap er meestal niet op uit is om jouw dag te vergallen. Integendeel, het zal veel doen om jou blij te maken, jouw goedkeuring te krijgen; het gedijt namelijk op jouw erkenning van en vreugde om hem/haar. Ongehoord onderschat, onderkend, ongezien en onderbetaald werk, dat kneden van de ziel van onze toekomst.

De vrouw op de foto's, nee, ze is geen moslima. Toch voert ze binnen het dagverblijf ook nog een heilige doekenoorlog. Kijk naar de foto. Als een dreumesje zijn of haar dagje niet heeft, niet in slaap kan komen, een beetje ziek is, of anderszins nabijheid lijkt nodig te hebben, vindt het een warm en veilig oord tegen haar hart, in een doek. Dezelfde draagdoek waarin ze vijftienvier jaar geleden haar eigen baby's dag en nacht door hun broze leventje droeg. Ik kan iedereen geruststellen, je hoeft geen angst te hebben voor de gevolgen van koestering: de meiden zijn alle vier uitgegroeid tot fijne, zelfstandige jonge vrouwen die, onlangs de angsten van de collega's voor het tegenovergestelde, niet in hun broek kakken, die hun eten opeten zonder morren of het uit hun mond te laten vallen en die opperbest hebben geleerd om in hun eigen bed of het bed van hun keuze te slapen in plaats van nog steeds tegen moeders borst te willen hangen - die behoefte gaat vanzelf over als ze is ingevuld geweest op het gepaste moment en op de gepaste manier -. Zij snappen opdrachten en voeren ze eventueel nog uit ook. Eventueel, schrijf ik, omdat hun basishechting zo stevig is, dat ze er niet zwaar mee zitten om moeder iets drie tot vijf keer te laten vragen en herhalen en er ook geen trauma aan oplopen als moeder uit haar vel spat bij de zesde keer. Dat kan een keerzijde zijn van kinderen die zich veilig weten.

Ondanks haar lange jaren van ervaring en bewezen diensten als moeder, moet de vrouw van de foto's tegen jonge, kinderloze collega wijsneusjes knokken voor het gebruik van die draagdoek op haar werk. En dat terwijl de omstreden doek niet enkel staat voor warmte en rust, maar ook nog eens super economisch is: terwijl zij haar handen vol heeft aan andere kindjes, is er eentje altijd veilig en geborgen bij haar.

De vrouw heeft ook haar eigen lakentjes en dekentjes van vroeger meegebracht naar het dagverblijf. De lakens heeft ze thuis, buiten de betaalde uren, gestreken; zo lekker zacht voor de wangetjes die erop rusten. Het is warm genoeg in het slaapzaaltje van het dagverblijf, maar zeg nou zelf, slaap jij lekker onder niets? Er hoort toch iets van een bedekking te zijn, van een gevoel van afscherming, al is het in een hete zomer zelfs maar een laken? Nou, dat voelen die kleintjes net zo, die willen ondergestopt worden, zodat ze hun grenzen voelen, stevigheid, geborgenheid; 'Je mag er zijn en je mag slapen, je wordt vastgehouden, wij waken.'

Liefde, nabijheid, af en toe gepaste afstand, knuffels, kansen, waardigheid, erkenning, respect, zorg; allemaal woordjes die je met zeer gerust hart ook op de allerkleinsten onder ons kunt toepassen, in 2011 bij voorbeeld. En daarna, en daarna. Er is niets mis mee. Sterker, pas het consequent toe, dan raak ik binnen één generatie mijn werk kwijt en ga ik met pensioen.

Kinderen die omhuld worden kunnen omhulling doorgeven.

NB De foto's zijn genomen door onze vrienden, ik mocht ze gebruiken, en de ouders van het duidelijke herkenbare kindje gaven hun toestemming voor publicatie.

PS Lezers, die het met mij eens waren, hebben mij geattendeerd op het [volgende](#)